

UNIVERZITA
KOMENSKÉHO
V BRATISLAVE

Vnútorne predpisy Univerzity Komenského v Bratislave

Vnútorný predpis č. 33/2023

Smernica rektora
Univerzity Komenského v Bratislave

**o výkone autorských a súvisiacich práv
na Univerzite Komenského v Bratislave**

Ročník 2023

Obsah

PRVÁ ČASŤ VŠEOBECNÉ USTANOVENIA	3
Čl. 1 Úvodné ustanovenia.....	3
Čl. 2 Definície pojmov	3
DRUHÁ ČASŤ VÝKON AUTORSKÝCH PRÁV A PRÁV SÚVISIACICH S AUTORSKÝM PRÁVOM	5
Čl. 3 Všeobecný režim výkonu autorských práv k zamestnaneckému dielu.....	5
Čl. 4 Osobitný režim výkonu autorských práv k zamestnaneckému dielu ako predmetu komercializácie	6
Čl. 5 Režim výkonu práv výkonného umelca k zamestnaneckému umeleckému výkonu	7
Čl. 6 Režim výkonu iných práv súvisiacich s autorským právom	7
Čl. 7 Režim výkonu autorských práv k dielu vytvorenému študentom UK	8
Čl. 8 Všeobecné zásady používania autorských diel a iných predmetov ochrany	9
TRETIA ČASŤ SPOLOČNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA	9
Čl. 9.....	9

Príloha č. 1: Oznámenie autora o vytvorení komerčného zamestnaneckého diela

Rektor Univerzity Komenského v Bratislave (ďalej len „UK“) vydáva v súlade s čl. 65 ods. 2 vnútorného predpisu č. 5/2023 Štatút UK túto smernicu:

PRVÁ ČASŤ VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Čl. 1 Úvodné ustanovenia

- (1) Táto smernica je vydaná v súlade s nasledovnými právnymi predpismi:
- a) zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Autorský zákon“),
 - b) zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vysokých školách“),
 - c) Oznámenie Európskej komisie: Rámec pre štátnu pomoc na výskum, vývoj a inovácie (2014/C 198/01), a
- upravuje práva a povinnosti UK, zamestnancov UK a zamestnancov súčastí UK, v súvislosti s výkonom autorských práv k autorským dielam a práv súvisiacich s autorským právom k iným predmetom duševného vlastníctva chráneným Autorským zákonom (t. j. umeleckým výkonom, zvukovým záznamom, audiovizuálnym záznamom, vysielaniam a databázam chráneným osobitným právom), ktoré vznikli na splnenie povinností vyplývajúcich týmto zamestnancom z pracovnoprávneho vzťahu k UK alebo súčastiam UK.
- (2) Smernica je záväzná pre všetkých zamestnancov UK, zamestnancov súčastí UK a primerane pre študentov UK, ktorí sú povinní oboznámiť sa s jej obsahom a dodržiavať jej ustanovenia.
- (3) Táto smernica neupravuje práva a povinnosti zamestnancov UK, zamestnancov súčastí UK a študentov UK, ktoré upravuje smernica o ochrane a správe práv priemyselného vlastníctva na UK.¹
- (4) Predmetom tejto smernice nie sú etické a právne aspekty súvisiace s etikou publikovania a riešením prípadov plagiátorstva.

Čl. 2 Definície pojmov

Na účely tejto smernice:

- (1) Audiovizuálnym záznamom sa rozumie záznam audiovizuálneho diela zaznamenaný ako sled zámerne usporiadaných a navzájom súvisiacich obrazov vyvolávajúcich dojem pohybu a sprevádzaných zvukom alebo bez neho; audiovizuálnym záznamom sa rozumie aj záznam obrazov sprevádzaných zvukom alebo bez neho, bez ohľadu na to, akým spôsobom a na akom nosiči sa tieto zvuky a obrazy zaznamenávajú.

¹ VP č. 5/2022 smernica rektora UK o ochrane a správe práv priemyselného vlastníctva na UK.

- (2) Autorským dielom sa rozumie jedinečný výsledok tvorivej duševnej činnosti fyzickej osoby (autora), ktorý je z oblasti literatúry, umenia alebo vedy a ktorý je vnímateľný zmyslami, bez ohľadu na jeho podobu, obsah, kvalitu, účel, formu jeho vyjadrenia alebo mieru jeho dokončenia.
- (3) Centrum transferu technológií UK (ďalej ako „CTT UK“) je organizačná zložka Vedeckého parku UK (ďalej len „VP UK“), ktorá v zmysle čl. 3 ods. 4 Organizačného poriadku Univerzity Komenského v Bratislave, Vedeckého parku (ďalej len „Organizačný poriadok VP UK“) v platnom znení, vykonáva ochranu a správu duševného vlastníctva UK. Podľa čl. 4 ods. 1 Organizačného poriadku VP UK plní CTT UK celouniverzitné úlohy v rámci transferu technológií.
- (4) Databázou sa rozumie súbor navzájom nezávislých diel, údajov alebo iných navzájom nezávislých materiálov systematicky alebo metodicky usporiadaných a jednotlivo prístupných elektronickými alebo inými prostriedkami bez ohľadu na formu jeho vyjadrenia.
- (5) Databázou chránenou autorským právom sa rozumie databáza podľa odseku 4, ak je spôsob výberu alebo usporiadanie obsahu databázy výsledkom tvorivej duševnej činnosti fyzickej osoby (autora), najmä zborník, noviny, časopis, encyklopédia, antológia, pásmo alebo výstava.
- (6) Databázou chránenou osobitným právom sa rozumie databáza podľa odseku 4, ak vykazuje kvalitatívne alebo kvantitatívne podstatný vklad do získania, overenia alebo predvedenia jej obsahu.
- (7) Počítačovým programom sa rozumie súbor príkazov a inštrukcií vyjadrených v akejkoľvek forme použitých priamo alebo nepriamo v počítači alebo podobnom technickom zariadení, ak je výsledkom tvorivej duševnej činnosti fyzickej osoby (autora). Príkazy a inštrukcie môžu byť napísané alebo vyjadrené v zdrojovom alebo strojovom kóde. Súčasťou počítačového programu je aj podkladový materiál použitý na jeho vytvorenie.
- (8) Spoluautorským dielom sa rozumie jediné dielo, ktoré vytvorili dvaja alebo viacerí autori tvorivou duševnou činnosťou tak, že nie je možné od seba odlíšiť tvorivé vklady jednotlivých autorov a použiť ich ako samostatné diela.
- (9) Študentom UK sa pre účely tejto smernice rozumie študent študijného programu prvého stupňa (bakalársky študijný program), druhého stupňa (magisterský študijný program), tretieho stupňa (doktorandský študijný program) a študijného programu spájajúceho prvý stupeň a druhý stupeň.
- (10) Umeleckým výkonom sa rozumie predvedenie, prednes alebo iné tvorivé vykonanie umeleckého diela alebo diela tradičnej ľudovej kultúry fyzickou osobou (výkonným umelcom), a to spevom, hramím, recitáciou, tancom alebo iným spôsobom.
- (11) Vysielaním sa rozumie šírenie pôvodnej kódovanej alebo nekódovanej programovej služby určenej na príjem verejnosťou prostredníctvom komunikačnej siete alebo telekomunikačného zariadenia.

- (12) Zamestnancom UK sa pre účely tejto smernice rozumie osoba, ktorá je v pracovnoprávnom vzťahu s UK alebo súčasťami UK, vrátane pracovnoprávných vzťahov založených na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.
- (13) Zvukovým záznamom sa rozumie záznam zvukov vnímateľný sluchom bez ohľadu na to, akým spôsobom a na akom nosiči sa tieto zvuky zaznamenávajú.

DRUHÁ ČASŤ

VÝKON AUTORSKÝCH PRÁV A PRÁV SÚVISIACICH S AUTORSKÝM PRÁVOM

Čl. 3

Všeobecný režim výkonu autorských práv k zamestnaneckému dielu

- (1) Zamestnaneckým dielom sa rozumie autorské dielo vytvorené zamestnancom UK na splnenie povinností, ktoré mu vyplývajú z pracovného vzťahu k UK, najmä učebné texty, články, knihy, zborníky, encyklopédie a iné publikácie, záverečné správy, žiadosti o schválenie projektov a iné slovesné diela, prezentácie, fotografické diela, kartografické diela, počítačové programy, architektonické diela, hudobné diela, diela úžitkového umenia, diela výtvarného umenia, audiovizuálne diela alebo iné druhy umeleckých alebo vedeckých diel, ak spĺňajú predpoklady autorskoprávnej ochrany v zmysle Autorského zákona.
- (2) Režim podľa tohto článku sa vzťahuje na všetky zamestnanecké diela s výnimkou tých, na ktoré sa vzťahuje osobitný režim upravený v čl. 4.
- (3) Ak sú alebo ak by mali byť so vznikom zamestnaneckého diela spojené výdavky na strane UK, najmä ak má UK dielo vydať v tlačenej podobe alebo inak financovať jeho tvorbu, zhotovenie alebo použitie, je zamestnanec UK povinný o tom UK bezodkladne informovať prostredníctvom dekana fakulty UK, na ktorej je zamestnanec personálne zaradený alebo prostredníctvom vedúceho inej súčasti UK (najmä špecializovaného výskumného a vývojového pracoviska), na ktorej je zamestnanec personálne zaradený; dekan alebo vedúci, ktorý bol informovaný podľa tohto odseku, rozhodne o ďalšom postupe.
- (4) Majetkové práva k zamestnaneckému dielu vykonáva vo svojom mene a na svoj účet UK. Majetkovými právami sa rozumie právo použiť svoje dielo a právo udeliť súhlas na použitie svojho diela. Použitím diela je najmä vyhotovenie rozmnoženiny diela, verejné rozširovanie diela prevodom vlastníckeho práva, vypožičaním a nájmom, spracovanie diela, spojenie diela s iným dielom, zaradenie diela do databázy chránenej autorským právom a uvedenie diela na verejnosti verejným vystavením diela, verejným vykonaním diela a verejným prenosom diela.
- (5) Zamestnanec UK je so súhlasom svojho priameho nadriadeného oprávnený bezodplatne používať zamestnanecké dielo vrátane udeľovania súhlasu na použitie tretím osobám, a to aj formou verejnej licencie, ak to nie je v rozpore s oprávnenými záujmami UK (napr. ak by použitím diela zamestnancom mohla vzniknúť ujma na strane UK). V prípade dôvodných pochybností ohľadne toho, či ide alebo môže ísť v

konkrétnom prípade o rozpor s oprávnenými záujmami UK, je zamestnanec UK povinný požiadať o záväzné usmernenie vedúceho jeho pracoviska.

- (6) Zamestnanec UK má právo byť označený ako autor a rozhodnúť o spôsobe takéhoto označenia svojím menom, a to pri každom použití svojho zamestnaneckého diela, ak je takýto spôsob označenia pri danom diele a spôsobe použitia možný a obvyklý. UK ako zamestnávateľ má právo na označenie diela svojím názvom pri každom použití zamestnaneckého diela; Zamestnanec UK je preto povinný zabezpečiť, aby bol pri každom použití zamestnaneckého diela uvedený názov UK (napr. vo forme afiliácie zamestnanca UK), a to aj keď pracovný pomer medzi UK a zamestnancom UK medzičasom zanikol.
- (7) Ak zamestnanecké dielo vzniklo ako spoluautorské dielo tvorivou duševnou činnosťou dvoch alebo viacerých zamestnancov UK, povinnosť oznamovať UK vznik takéhoto diela podľa odseku 3 sa na nich vzťahuje spoločne a nerozdielne (postačí, aby vznik zamestnaneckého diela oznámil len jeden zo spoluautorov). Režim výkonu autorských práv a jeho použitia podľa odsekov 4 až 6 sa vzťahuje primerane.
- (8) Ak zamestnanecké dielo vzniklo ako spoluautorské dielo tvorivou duševnou činnosťou jedného alebo niekoľkých zamestnancov UK a jedného alebo niekoľkých autorov, ktorí nie sú zamestnancami UK, povinnosť oznamovať UK vznik takéhoto diela podľa odseku 3 sa vzťahuje na zamestnancov UK spoločne a nerozdielne. Režim výkonu autorských práv a jeho použitia podľa odsekov 4 až 6 sa na tvorivý vklad zamestnanca UK vzťahuje primerane.

Čl. 4

Osobitný režim výkonu autorských práv k zamestnaneckému dielu ako predmetu komercializácie

- (1) Na počítačové programy, architektonické projekty, analýzy, odborné posudky a iné autorské diela, ktoré môžu byť predmetom komercializácie s podstatným hospodárskym prínosom pre UK (ďalej len „komerčné zamestnanecké diela“) sa režim podľa čl. 3 nevzťahuje.
- (2) Majetkové práva zamestnanca UK ku komerčnému zamestnaneckému dielu vykonáva vo svojom mene a na svoj účet UK v zmysle § 90 Autorského zákona. Pri výkone majetkových práv zamestnanca UK ku komerčnému zamestnaneckému dielu UK nesmie zamestnanec UK udeliť tretej osobe súhlas na použitie tohto diela a zamestnanec UK je povinný sám sa zdržať výkonu majetkových práv k tomuto dielu. Platí, že zamestnanec UK udelil súhlas aj na zverejnenie diela, na označenie diela názvom UK a na dokončenie diela, zmenu diela alebo iný zásah do diela.
- (3) Zamestnanec UK, ktorý vytvoril komerčné zamestnanecké dielo, je povinný UK o tejto skutočnosti bezodkladne písomne informovať a zároveň jej odovzdať všetky podklady súvisiace so vznikom daného diela, a to prostredníctvom CTT UK.
- (4) Na účely plnenia povinností podľa tejto smernice CTT UK zabezpečuje a realizuje najmä nasledovné činnosti:

- a) prijíma oznámenia o vytvorení komerčného zamestnaneckého diela a dohliada nad plnením povinnosti zamestnancov UK takéto oznámenia podávať,
- b) spravuje agendu nakladania s komerčnými zamestnaneckými dielami,
- c) informuje zamestnancov UK o komerčnom nakladaní s ich zamestnaneckými dielami, ak je takéto informovanie účelné,
- d) vyžaduje súčinnosť od zamestnancov UK, ktorí vytvorili komerčné zamestnanecké dielo,
- e) koordinuje aktivity súvisiace s vytváraním a používaním komerčných autorských diel, najmä uzatváranie zmlúv,
- f) vyhľadáva potenciálnych partnerov pre komerčné využitie komerčných autorských diel a vedie s nimi rokovania,
- g) archivuje dokumenty týkajúce sa komerčných autorských diel.

Týmto odsekom nie sú dotknuté kompetencie iných organizačných útvarov a zamestnancov UK.

- (5) Úprava podľa tohto článku sa primerane vzťahuje aj na podklady realizácie projektov, záverečné správy projektov a ďalšie projektové dokumenty UK.
- (6) V prípade pochybností, či sa na zamestnanecké diela vzťahuje režim podľa tohto článku alebo režim podľa čl. 3, sa zamestnanecké dielo považuje za komerčné zamestnanecké dielo.
- (7) UK prostredníctvom CTT UK môže v každom individuálnom prípade určiť, že na komerčné zamestnanecké dielo sa vzťahuje všeobecný režim výkonu autorských práv podľa čl. 3.

Čl. 5

Režim výkonu práv výkonného umelca k zamestnaneckému umeleckému výkonu

- (1) Ustanovenia o výkone autorských práv podľa čl. 3 ods. 1 až 6 sa primerane vzťahujú na zamestnanecký umelecký výkon.
- (2) Ustanovenia o výkone autorských práv podľa čl. 4 sa primerane vzťahujú na umelecký výkon, ktorý môže byť predmetom komercializácie s podstatným hospodárskym prínosom pre UK (komerčný umelecký výkon).

Čl. 6

Režim výkonu iných práv súvisiacich s autorským právom

- (1) Ustanovenia o výkone autorských práv podľa čl. 3 a 4 sa nevzťahujú na zvukové záznamy, audiovizuálne záznamy, vysielania a databázy chránené osobitným právom zhotovené zamestnancom UK na splnenie jeho povinností vyplývajúcich mu z pracovnoprávneho vzťahu k UK alebo súčasť UK.
- (2) Ak zamestnanec UK zhotovil na splnenie povinností vyplývajúcich mu z pracovnoprávneho vzťahu k UK alebo súčasť UK zvukový záznam alebo audiovizuálny záznam, práva k takémuto záznamu vykonáva UK ako osoba, ktorá iniciovala a/alebo zabezpečila jeho konečné vyhotovenie.

- (3) Ak sa zamestnanec UK podieľa na realizácii vysielania, čím si plní povinnosti vyplývajúce mu z pracovnoprávneho vzťahu k UK alebo súčasti UK, práva k takémuto vysielaniu vykonáva UK ako osoba, ktorá redakčne zodpovedá za obsah programovej služby a časové usporiadanie jednotlivých zložiek programovej služby, ktorú vysielala alebo ktorú necháva šíriť v úplnej a nezmenenej forme treťou osobou.
- (4) Ak zamestnanec UK zhotovil na splnenie povinností vyplývajúcich mu z pracovnoprávneho vzťahu k UK alebo súčasti UK databázu chránenú osobitným právom, práva k takejto databáze vykonáva UK ako osoba, ktorá iniciovala a zabezpečila zhotovenie databázy.
- (5) V zmysle ustanovení Autorského zákona zamestnanec UK nevykonáva žiadne práva k predmetom upraveným v odsekoch 2 až 5.

Čl. 7

Režim výkonu autorských práv k dielu vytvorenému študentom UK

- (1) Školským dielom sa rozumie autorské dielo vytvorené študentom UK na splnenie svojich študijných povinností vyplývajúcich z jeho právneho vzťahu k UK.
- (2) Na školské dielo, ktoré je záverečnou prácou v zmysle zákona o vysokých školách, sa táto smernica nevzťahuje. Použitie školského diela podľa tohto odseku smernice sa riadi smernicou rektora o základných náležitostiach záverečných prác, rigorózných prác a habilitačných prác, kontrole ich originality, uchovávaní a prístupňovaní na UK.
- (3) Študent UK je na návrh UK povinný uzavrieť s UK nevýhradnú a bezodplatnú licenčnú zmluvu o použití školského diela spôsobom, ktorý nie je priamo ani nepriamo obchodný, ak to možno od študenta UK spravodlivo požadovať. Ak študent UK odmietne licenčnú zmluvu podľa predchádzajúcej vety uzatvoriť, UK sa môže domáhať, aby obsah licenčnej zmluvy určil súd.
- (4) Zamestnanec UK, ktorý zadal študentovi UK vytvorenie školského diela, požiadala dekana príslušnej fakulty UK o predloženie návrhu licenčnej zmluvy podľa odseku 3. Licenčnú zmluvu podľa odseku 3 so študentom UK uzatvára v mene UK dekan fakulty, ktorej študent vytvoril školské dielo.
- (5) Odseky 1 až 4 sa primerane uplatňujú aj v prípade, ak ide o spoluautorské dielo alebo spojené diela dvoch alebo viacerých autorov.
- (6) Odseky 1 až 4 sa primerane uplatňujú aj v prípade, ak ide o umelecký výkon, zvukový záznam alebo audiovizuálny záznam, ktorý je vytvorený alebo zhotovený študentom UK.
- (7) Ak študent UK odmieta uzatvoriť s UK licenčnú zmluvu podľa odseku 3, dekan fakulty, ktorej študent vytvoril školské dielo, si môže vyžiadať stanovisko osoby, ktorá zadala študentovi UK vytvorenie školského diela, pre účely posúdenia, či sa má v danom

případe domáhať určenia obsahu licenčnej zmluvy súdnou cestou. V prípade súdneho sporu je dekan oprávnený využiť služby advokátskej kancelárie.²

Čl. 8

Všeobecné zásady používania autorských diel a iných predmetov ochrany

- (1) UK dôsledne dbá na dodržiavanie autorských práv, práv súvisiacich s autorským právom a iných práv duševného vlastníctva a vyžaduje takéto dodržiavanie aj zo strany zamestnancov UK, študentov UK a tretích osôb, s ktorými je v zmluvnom vzťahu.
- (2) UK pri používaní autorských diel a iných predmetov ochrany tretích osôb preferuje používanie autorských diel a iných predmetov ochrany šírených pod verejnou licenciou. UK pri používaní autorských diel a iných predmetov ochrany, ku ktorým sama vykonáva práva, môže tieto predmety šíriť pod verejnou licenciou.

TRETIA ČASŤ SPOLOČNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Čl. 9

- (1) Otázky touto smernicou neupravené sa spravujú Autorským zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- (2) Neoddeliteľnou súčasťou tejto smernice sú nasledovné prílohy:
Príloha č. 1: Oznámenie autora o vytvorení komerčného zamestnaneckého diela.
- (3) Táto smernica nadobúda platnosť a účinnosť dňom jej podpisu.

V Bratislave dňa 9. októbra 2023

prof. JUDr. Marek Števček, DrSc.
rektor UK

² Príkaz rektora č. 14/2021 Postup pri riešení sporovej a nesorovej právnej agendy na UK.